

ЗБОРНИК РЕЗИМЕА
СТРУЧНО-НАУЧНИ СЕМИНАР СА
МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
БЕОГРАД, 11-14. ФЕБРУАР 2016.

**ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
БЕОГРАД, 11-14. ФЕБРУАР 2016.**

Издавач

Друштво дефектолога Србије, Београд

За издавача

Синиша Ранковић

Организатори

Друштво дефектолога Србије
Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и
рехабилитацију

Програмски одбор

проф. др Снежана Николић, председник
проф. др Миле Вуковић
проф. др Нирвана Пиштољевић
проф. др Гордана Николић
доц. др Горан Јованић
доц. др Наташа Драгашевић Мишковић
др Срећко Потих
др Александра Ђурић-Здравковић
др Снежана Илић
мр Златко Буквић

Организациони одбор

Синиша Ранковић, председник
Маријана Тарановић Тодоровић, генерални секретар
Драган Роловић
Марина Видојевић
Милован Марковић
Данијела Костић
др Срећко Потих

Рецензенти

проф. др Миле Вуковић
доц. др Горан Јованић
др Александра Ђурић-Здравковић
др Снежана Илић

Уредник

др Срећко Потих

Технички уредник

Биљана Красић

Припрема и штампа

БИГ штампа

Тираж 450

ISBN 978-86-84765-48-4

ИНФОРМИСАНОСТ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА О СПОРТСКОМ ХУЛИГАНИЗМУ

Марија Нешић^{1,2}, Бранислава Поповић-Ћитић^{1,2}, Лидија Буквић²

¹Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Србија

²Центар за позитиван развој деце и омладине – Цепора, Београд, Србија

Степен информисаности ученика о основним карактеристикама спортског хулиганства сматра се једном од кључних претпоставки успешног планирања школских програма превенције овог облика антисоцијалног понашања. У циљу утврђивања нивоа знања и обавештености ученика о правилима спортског навијања, карактеристикама хулиганских навијачких група и могућим последицама хулиганског понашања, реализовано је квалитативно истраживање у оквиру програма „Едукативно-превентивни центар“. Подаци су прикупљени током 2015. године, у четири радне јединице Дома ученика средњих школа – Београд, применом методе учесничких група, на узорку од 100 ученика београдских средњих школа, оба пола. Укупно су одржане четири родно хетерогене учесничке групе које су бројале од 20 до 30 учесника. Дискусије, просечног трајања од 90 минута, вођене су у складу са посебно креираним упитником, бележене су аудио записом и касније транскрибоване, а добијени резултати обрађени су методом квалитативне анализе садржаја. Резултати дискусија показују да ученици примарно препознају различите видове насилног понашања која чине спортски хулиганizam, али не и понашања вандалистичког карактера. Правилно перципирају разлике и границе између навијачког и хулиганског понашања, као и начине функционисања организованих навијачких група. Притисак вршњачке групе сматрају основним разлогом укључивања у хулиганске групе навијача, али имају подељена мишљења о његовој оправданости. Мањи број ученика изјављује да јесу чланови навијачких група које су учествовале у појединим облицима хулиганског понашања. Ученици нису у довољној мери упознати са нормативним аспектом регулисања насиља на спортским приредбама, нити са границом кривичне одговорности, коју најчешће везују за пунолетство. Јасно препознају последице хулиганског понашања и дају конструктивне савете о могућим начинима избегавања виктимизације. У две групе ученика изражени су били ставови о ниском поштовању законских прописа од стране полиције и правосудних органа, те позитивном вредновању хулиганског понашања. Изведени закључци сведоче о релативно високом нивоу информисаности ученика о појединим аспектима спортског хулиганства, али и постојању ставова који фаворизују хулиганско понашање на спортским приредбама, што може бити солидан искуствени оквир за креирање адекватних стратегија превентивног карактера које би могле бити примењене у школској средини као базичном подручју превентивног деловања.

Кључне речи: хулиганizam, насиље на спортским приредбама, превенција, средња школа